

Cap. LXXXII. *Una sententia.* (1) Appellatio unius prodefl alii, si communi iure juventur, & idem si negantur, & eadem defensionis causa, & si in eadem sententia condemnati; alias fecerunt.

Cap. LXXXIII. *Si justus.* (2) Julius metus excutit, adeo quod non appellans habetur pro appellante, si fuerit protestatus, & appellatio eius duxerit expimendus.

IN SEXTO. Lib. II. sub eadem Titulo, & ibi tit. XX. continente XII. Capitulo.

Cap. I. *Cordi.* (3) Appellans ad Papam in iudicio, vel extra, appellans debet in scriptis, & cauans exprimere, & appellolos petere. Si vult, & petit appellans, principales personae per se, vel per procuratores instructos super principali accedere debent ad Papam. In appellatioibus a sententia definitiva interpositis nil mutatur. Denun utrique contrafacenti imponitur pena.

Vide moderationem Elencho II. n. LIX.

Cap. II. *Legitima.* (4) Judge, qui reculatur, statuit competens tempore arbitris ad finiendam causam: quo elatio, si finita non fuerit, in principali procedit.

Cap. III. *Romanæ.* (5) De officiali Episcopi non ad Episcopum, sed ad Archiepiscopum appellatur.

A subditio Episcopi ad ipsum, non ad Archiepiscopum appellatur, nisi aliud effet de confutundine.

Archiepiscopus causam appellatioem ab Episcopo interposita non debet committere, vel partes citare, nisi in appellatio probabilis causa fit expresa.

Si negetur per appellacionem negotiorum devolutum, non inhibebit Archiepiscopus Iudicem principalis causæ procedere; nisi prius de devotione constituerit.

Si dicunt ex injulta causa appellatum, Archiepiscopus inhibere non potest, nisi prius, recepta appellatio inprobabilis, incipiat cognoscere de causa veritate.

Licer dicatur appellatum a definitiva in causa prohibito a jure, ex quo de hoc Archiepiscopus cognoscere ceperit, potest inhibere, ne sententia executioni mandetur.

Archiepiscopus in tertiam personam (post inhibitionem suam in causa per appellacionem delata ad ipsum) aliquid innovanter, jurisdictionem exercere non potest.

Archiepiscopus appellatum in aliis causis a jurisdictione Episcopi non potest eximere.

Ab Episcopo in causa, quibus jurisdictionem temporalem habent, de jure debet ad Archiepiscopum appellari; nisi speciale jus aliud inducat.

Censuram ecclesiasticanam in appellantem proflamat per Episcopum, Archiepiscopus revocare non potest, nisi partibus vocatis, & de causa iuris cognito.

Ex quo Archiepiscopus pronunciaverit male appellatum ante sententiam, statim debet causam ad Suffraganum remittere.

Vide innovationem Elencho IV. n. VIII.

Cap. IV. *Ut super.* (6) Si Judge requirit non tradit appollolos, & pofta procedit in causa, non valet processus; nisi renunciatio fuisse appellatio.

Cap. V. *Causa appellacionis.* (7) Judge appellatiois inquire appellantem ante sententiam remittere debet ad Iudicem principalem; & in expensis condamnare; & hoc si principalis Judge non deterret appellatio; sed si detinuit, non sit remissio necessaria. In appellacionibus interpositis a definitiva antiqua iura severantur.

Cap. VI. *Ab eo.* (8) Si appellans intra triginta dies instanter non petit appollolos, appellatio renuntiat. Si Judge modo debito requirit illos non tradit, sed postea procedit, non valet eius processus.

Cap. VII. *Solum.* (9) Innovata per Iudicem post definitivam sententiam, a qua appellatio exiit, revocatur statim per Judge appellatiois, etiamque ante appellacionem fuerit innovata. Attentate vero post appellatioem ante definitivam non revocatur, nisi prius de veritate constituerit, nisi post inhibitionem debito modo factam attentata sufficit.

Cap. VIII. *Concessione.* (10) Qui appellat extra iudicium, intra decim dics, ex quo levius gravamen, appellare debet: pofta per remedium juris communis audiatur, fed non per appellatioem remedium.

Cap. IX. *Appellatio.* (11) Valet appellatio in scriptis correcta, licet coram Judge non legatur.

Cap. X. *Si a Justice.* (12) Judge a quo compellere non potest appellantem a gravamine ipsius veritatem probata; licet pofta ipius revocationem audientur: qua facta in causa procedere poterit, ejus contumacia non obstante, ac si numquam appellasset.

Cap. XI. *Collatione.* (13) A collatione Capitulo ad Episcopum appellatur, si ut Canonicus interstitit; fecus si ut Prelatus.

Cap. XII. *Licer.* (14) Per appellacionem interpositam a

definitiva, revocari potest interlocutoria principali: negotijs praedictis, alias non. IN CLEMENTINIS. Lib. II. sub eodem Titulo & ibi sic. XII. continente VII. Capitulo.

Cap. I. *Si a Judgebus.* (15) Valet appellatio coram majori parte plurium judicium, sed appellatio est appellatio, delatio, & termini prefatio intimanda.

Vide cap. Cum super 23. de off. & potest Judge, deleg. ubi Glossa Verbo Simil.

Cap. I. *Cordi.* (16) Sufficit apostolos peti uno contextu expiis, & instanter: ad quos recipiendos, si Judge certum terminum statut, appellans illos non petens in termino, appellatio renuntiat. Idem cum Judge statut terminum juris incertum, intra quem appellans illos debet non petivis; vel oblatos recipere renunt. Sed appellans non habeat apostolos, appellatio profectus potest. 1. Cum Judge eos petent non dederit intra terminum a fe praefixum. 2. Cum ei responderit si illum daturum nullo certo termino sibi praefixo. 3. Cum intra juris terminum secos affuerit velle dare, & pofta per appellatioem congruo loco, & tempore ipsius uno contextu requisitus cibidem non circiter inter eundem terminum exhibere.

Cap. III. *Sicut.* (17) Appellans prosequi, & finire tenetur appellatioem extrajudiciale inter anum a die in terposita appellatiois, vel illati gravaminis: quo non factio, impedimento iusti celsiane, appellatio est deferta.

Cap. IV. *Quamdiu.* (18) Tempus ad profluendum appellatioem ab homine, vel a jure præsum, non currit appellanti compromisso durante, vel de partum exceptio proficiunt; nisi periculo imminent, ex mora Judge aliud decernat.

Cap. V. *Appellant.* (19) Ante definitivam appellatioi non licet proptei causa in appellatioem nominatio non expressa. Nec proetus primi Judicis iustificari, vel impugnari potest, nisi ex actis coram eo.

Cap. VI. *Si appellatioem.* (20) Profectio appellatiois deferta non impedit, quia sententia cencetur in rem judicatam transflvit.

Cap. VII. *Cum a repulsa.* (21) A peremptoria repulsa ex alio, quam propter inceptitudinem, secundo appellans, & succumbens, non auditus super ea in appellatio definitiva.

DE CLERICIS PEREGRINANTIBUS.

TITULUS XXIX.

Cap. unic. *Conquerore.* (22) Contra peregrinarem, seu proficisciem ad Sedem Apostolicam non est aliqui innovandum.

Vide cap. 10. Bull. Cane.

DE CONFIRMATIONE UTILI, VEL INUTILI.

TITULUS XXX. continens IX. Capitulo.

Cap. I. *Si quis.* (23) De re scienter confirmata a Papa inferior cognoscere non potest; nisi confirmation non tenetur, ut quis subreptitia, vel de fe litigio.

Cap. II. *De confirmationibus.* (24) Idem dicit.

Cap. III. *Bona.* (25) Litera confirmationis super sententia, a qua erat appellatum, non valent, si appellatio malitiosa prevente appellatioem & alias pendet, donec de appellatioem cognoscatur.

Cap. IV. *Cum diete.* (26) Innovatio privilegii novum jus non tribuit, sed antiquum confirmavit.

Cap. V. *Ad nostram.* (27) Non valeat confirmation, quam religiosis impetravit a Papa super temporali administratione, seu prioratu, si tacite se Regulari, si vero exceptio, rescriptum praesumitur falso, quia Papa non confituit concedere.

Cap. VI. *Porrella.* (28) Idem dicit.

Cap. VII. *Examina.* (29) Sententia, seu laudum contra formam iuris, vel compromissum latum per arbitrios, licet a Pepe in forma communis confirmatum, non tenetur.

Cap. VIII. *Venerabilitas.* (30) In confirmatione ex certa scientia dictio scius ponitur causative: nec nocet, si verbum confirmationis praedicit tenorem confirmari.

Cap. IX. *Sua.* (31) Collatio Ecclesie alteri facta per Legatum, & a Papa confirmata: jus Diocesani non ludit.

IN

(1) Item. (2) Item. (3) Innoc. IV. in Conc. Legida. (4) Item. (5) Item. (6) Item. (7) Clm. IV. (8) Bull. VIII. (9) Item. (10) Item. (11) Item. (12) Item. (13) Item. (14) Item.

(15) Clem. V. in Conc. Vien. (16) Item. (17) Item. (18) Item. (19) Item. (20) Item. (21) Item.

(22) Celsi. III. Ambian. Epis. (23) Item. (24) Idem. (25) Epis. & Tripp. Utica.

(26) Idem. (27) Idem. (28) Idem. (29) Idem. (30) Idem. (31) Idem. (32) Idem. (33) Idem. (34) Idem. (35) Idem. (36) Idem. (37) Idem. (38) Idem. (39) Idem. (40) Idem. (41) Idem. (42) Idem. (43) Idem. (44) Idem. (45) Idem. (46) Idem. (47) Idem. (48) Idem. (49) Idem. (50) Idem. (51) Idem. (52) Idem. (53) Idem. (54) Idem. (55) Idem. (56) Idem. (57) Idem. (58) Idem. (59) Idem. (60) Idem. (61) Idem. (62) Idem. (63) Idem. (64) Idem. (65) Idem. (66) Idem. (67) Idem. (68) Idem. (69) Idem. (70) Idem. (71) Idem. (72) Idem. (73) Idem. (74) Idem. (75) Idem. (76) Idem. (77) Idem. (78) Idem. (79) Idem. (80) Idem. (81) Idem. (82) Idem. (83) Idem. (84) Idem. (85) Idem. (86) Idem. (87) Idem. (88) Idem. (89) Idem. (90) Idem. (91) Idem. (92) Idem. (93) Idem. (94) Idem. (95) Idem. (96) Idem. (97) Idem. (98) Idem. (99) Idem. (100) Idem. (101) Idem. (102) Idem. (103) Idem. (104) Idem. (105) Idem. (106) Idem. (107) Idem. (108) Idem. (109) Idem. (110) Idem. (111) Idem. (112) Idem. (113) Idem. (114) Idem. (115) Idem. (116) Idem. (117) Idem. (118) Idem. (119) Idem. (120) Idem. (121) Idem. (122) Idem. (123) Idem. (124) Idem. (125) Idem. (126) Idem. (127) Idem. (128) Idem. (129) Idem. (130) Idem. (131) Idem. (132) Idem. (133) Idem. (134) Idem. (135) Idem. (136) Idem. (137) Idem. (138) Idem. (139) Idem. (140) Idem. (141) Idem. (142) Idem. (143) Idem. (144) Idem. (145) Idem. (146) Idem. (147) Idem. (148) Idem. (149) Idem. (150) Idem. (151) Idem. (152) Idem. (153) Idem. (154) Idem. (155) Idem. (156) Idem. (157) Idem. (158) Idem. (159) Idem. (160) Idem. (161) Idem. (162) Idem. (163) Idem. (164) Idem. (165) Idem. (166) Idem. (167) Idem. (168) Idem. (169) Idem. (170) Idem. (171) Idem. (172) Idem. (173) Idem. (174) Idem. (175) Idem. (176) Idem. (177) Idem. (178) Idem. (179) Idem. (180) Idem. (181) Idem. (182) Idem. (183) Idem. (184) Idem. (185) Idem. (186) Idem. (187) Idem. (188) Idem. (189) Idem. (190) Idem. (191) Idem. (192) Idem. (193) Idem. (194) Idem. (195) Idem. (196) Idem. (197) Idem. (198) Idem. (199) Idem. (200) Idem. (201) Idem. (202) Idem. (203) Idem. (204) Idem. (205) Idem. (206) Idem. (207) Idem. (208) Idem. (209) Idem. (210) Idem. (211) Idem. (212) Idem. (213) Idem. (214) Idem. (215) Idem. (216) Idem. (217) Idem. (218) Idem. (219) Idem. (220) Idem. (221) Idem. (222) Idem. (223) Idem. (224) Idem. (225) Idem. (226) Idem. (227) Idem. (228) Idem. (229) Idem. (230) Idem. (231) Idem. (232) Idem. (233) Idem. (234) Idem. (235) Idem. (236) Idem. (237) Idem. (238) Idem. (239) Idem. (240) Idem. (241) Idem. (242) Idem. (243) Idem. (244) Idem. (245) Idem. (246) Idem. (247) Idem. (248) Idem. (249) Idem. (250) Idem. (251) Idem. (252) Idem. (253) Idem. (254) Idem. (255) Idem. (256) Idem. (257) Idem. (258) Idem. (259) Idem. (260) Idem. (261) Idem. (262) Idem. (263) Idem. (264) Idem. (265) Idem. (266) Idem. (267) Idem. (268) Idem. (269) Idem. (270) Idem. (271) Idem. (272) Idem. (273) Idem. (274) Idem. (275) Idem. (276) Idem. (277) Idem. (278) Idem. (279) Idem. (280) Idem. (281) Idem. (282) Idem. (283) Idem. (284) Idem. (285) Idem. (286) Idem. (287) Idem. (288) Idem. (289) Idem. (290) Idem. (291) Idem. (292) Idem. (293) Idem. (294) Idem. (295) Idem. (296) Idem. (297) Idem. (298) Idem. (299) Idem. (300) Idem. (301) Idem. (302) Idem. (303) Idem. (304) Idem. (305) Idem. (306) Idem. (307) Idem. (308) Idem. (309) Idem. (310) Idem. (311) Idem. (312) Idem. (313) Idem. (314) Idem. (315) Idem. (316) Idem. (317) Idem. (318) Idem. (319) Idem. (320) Idem. (321) Idem. (322) Idem. (323) Idem. (324) Idem. (325) Idem. (326) Idem. (327) Idem. (328) Idem. (329) Idem. (330) Idem. (331) Idem. (332) Idem. (333) Idem. (334) Idem. (335) Idem. (336) Idem. (337) Idem. (338) Idem. (339) Idem. (340) Idem. (341) Idem. (342) Idem. (343) Idem. (344) Idem. (345) Idem. (346) Idem. (347) Idem. (348) Idem. (349) Idem. (350) Idem. (351) Idem. (352) Idem. (353) Idem. (354) Idem. (355) Idem. (356) Idem. (357) Idem. (358) Idem. (359) Idem. (360) Idem. (361) Idem. (362) Idem. (363) Idem. (364) Idem. (365) Idem. (366) Idem. (367) Idem. (368) Idem. (369) Idem. (370) Idem. (371) Idem. (372) Idem. (373) Idem. (374) Idem. (375) Idem. (376) Idem. (377) Idem. (378) Idem. (379) Idem. (380) Idem. (381) Idem. (382) Idem. (383) Idem. (384) Idem. (385) Idem. (386) Idem. (387) Idem. (388) Idem. (389) Idem. (390) Idem. (391) Idem. (392) Idem. (393) Idem. (394) Idem. (395) Idem. (396) Idem. (397) Idem. (398) Idem. (399) Idem. (400) Idem. (401) Idem. (402) Idem. (403) Idem. (404) Idem. (405) Idem. (406) Idem. (407) Idem. (408) Idem. (409) Idem. (410) Idem. (411) Idem. (412) Idem. (413) Idem. (414) Idem. (415) Idem. (416) Idem. (417) Idem. (418) Idem. (419) Idem. (420) Idem. (421) Idem. (422) Idem. (423) Idem. (424) Idem. (425) Idem. (426) Idem. (427) Idem. (428) Idem. (429) Idem. (430) Idem. (431) Idem. (432) Idem. (433) Idem. (434) Idem. (435) Idem. (436) Idem. (437) Idem. (438) Idem. (439) Idem. (440) Idem. (441) Idem. (442) Idem. (443) Idem. (444) Idem. (445) Idem. (446) Idem. (447) Idem. (448) Idem. (449) Idem. (450) Idem. (451) Idem. (452) Idem. (453) Idem. (454) Idem. (455) Idem. (456) Idem. (457) Idem. (458) Idem. (459) Idem. (460) Idem. (461) Idem. (462) Idem. (463) Idem. (464) Idem. (465) Idem. (466) Idem. (467) Idem. (468) Idem. (469) Idem. (470) Idem. (471) Idem. (472) Idem. (473) Idem. (474) Idem. (475) Idem. (476) Idem. (477) Idem. (478) Idem. (479) Idem. (480) Idem. (481) Idem. (482) Idem. (483) Idem. (484) Idem. (485) Idem. (486) Idem. (487) Idem. (488) Idem. (489) Idem. (490) Idem. (491) Idem. (492) Idem. (493) Idem. (494) Idem. (495) Idem. (496) Idem. (497) Idem. (498) Idem. (499) Idem. (500) Idem. (501) Idem. (502) Idem. (503) Idem. (504) Idem. (505) Idem. (506) Idem. (507) Idem. (508) Idem. (509) Idem. (510) Idem. (511) Idem. (512) Idem. (513) Idem. (514) Idem. (515) Idem. (516) Idem. (517) Idem. (518) Idem. (519) Idem. (520) Idem. (521) Idem. (522) Idem. (523) Idem. (524) Idem. (525) Idem. (526) Idem. (527) Idem. (528) Idem. (529) Idem. (530) Idem. (531) Idem. (532) Idem. (533) Idem. (534) Idem. (535) Idem. (536) Idem. (537) Idem. (538) Idem. (539) Idem. (540) Idem. (541) Idem. (542) Idem. (543) Idem. (544) Idem. (545) Idem. (546) Idem. (547) Idem. (548) Idem. (549) Idem. (550) Idem. (551) Idem. (552) Idem. (553) Idem. (554) Idem. (555) Idem. (556) Idem. (557) Idem. (558) Idem. (559) Idem. (560) Idem. (561) Idem. (562) Idem. (563) Idem. (564) Idem. (565) Idem. (566) Idem. (567) Idem. (568) Idem. (569) Idem. (570) Idem. (571) Idem. (572) Idem. (573) Idem. (574) Idem. (575) Idem. (576) Idem. (577) Idem. (578) Idem. (579) Idem. (580) Idem. (581) Idem. (582) Idem. (583) Idem. (584) Idem. (585) Idem. (586) Idem. (587) Idem. (588) Idem. (589) Idem. (590) Idem. (591) Idem. (592) Idem. (593) Idem. (594) Idem. (595) Idem. (596) Idem. (597) Idem. (598) Idem. (599) Idem. (600) Idem. (601) Idem. (602) Idem. (603) Idem. (604) Idem. (605) Idem. (606) Idem. (607) Idem. (608) Idem. (609) Idem. (610) Idem. (611) Idem. (612) Idem. (613) Idem. (614) Idem. (615) Idem. (616) Idem. (617) Idem. (618) Idem. (619) Idem. (620) Idem. (621) Idem. (622) Idem. (623) Idem. (624) Idem. (625) Idem. (626) Idem. (627) Idem. (628) Idem. (629) Idem. (630) Idem. (631) Idem. (632) Idem. (633) Idem. (634) Idem. (635) Idem. (636) Idem. (637) Idem. (638) Idem. (639) Idem. (640) Idem. (641) Idem. (642) Idem. (643) Idem. (644) Idem. (645) Idem. (646) Idem. (647) Idem. (648) Idem. (649) Idem. (650) Idem. (651) Idem. (652) Idem. (653) Idem. (654) Idem. (655) Idem. (656) Idem. (657) Idem. (658) Idem. (659) Idem. (660) Idem. (661) Idem. (662) Idem. (663) Idem. (664) Idem. (665) Idem. (666) Idem. (667) Idem. (668) Idem. (669) Idem. (670) Idem. (671) Idem. (672) Idem. (673) Idem. (674) Idem. (675) Idem. (676) Idem. (677) Idem. (678) Idem. (679) Idem. (680) Idem. (681) Idem. (682) Idem. (6

Cap. VIII. *Tua nos.* (1) Si forniciatio Clerici est ita publica, ut transeat in notorium, nec accusator, nec testis necessarius est: si est publica per solam famam, non sufficiunt ad condemnacionem testium dicta non juratorum, sed si ex hoc orietur scandalum, inducitur purgatio, in qua deficiens canonice punitur.
Cap. IX. *A nobis.* (2) Non est permittendum mulierculas cum Clericis habere, iis exceptis, de quibus naturale foedus nihil permittit sevi criminis suscipiari.
Cap. X. *Quisitum.* (3) *Summatur us cap. Tua nos 8. supra.*
Vide ampliationem Elencho III. n. XIV.

DE CLERICIS CONJUGATIS.

TITULUS III. continens X. Capitula.

Cap. I. *Si quis.* (4) Matrimonium contractum per Clericum existentem in sacris, non tenet, secus in minoribus, sed tunc cogitur dimittere beneficium.
Cap. II. *Sans.* (5) Conjugatus ad administrationem, & ad Ordinem ecclesiasticum, vel beneficium non promovetur, nisi certamen promittat, & non sit bigamus.
Cap. III. *Quod ad te.* (6) Si Clericus in minoribus beneficiatus matrimonium contrahat, privatur beneficio, & quod dedit Ecclesia, illi restituatur.
Cap. IV. *Sane.* (7) Peracta penitentia, dispensans Episcopi cum Sacerdotibus, qui matrimonium de facto contraxerunt.
Vide intelligi dispensare posse post triennalem penitentiam, si contraxerunt cum virginis: non vero si cum viuis, vel corrupto & eam coegerint, propter pavam bigamus interpretationem. *Seu uirginis.* Cap. A nobis 7. de Bigamus, non ordinari.

Cap. V. *Diversis.* (8) Auferaenda sunt Clerico beneficia, que habebat tempore contracti matrimonii: collata vero postmodum scient per Episcopum, per eundem auferri non possunt, sed per Superiorum.
Cap. VI. *Cum omni.* (9) Filius Sacerdotis graci ex uxore genitus licite inter latinos promovetur, si scandalum non obstat.
Cap. VII. *Josones.* (10) Clericus conjugatus non beneficiatus non cogitur deferre tonsuram.

Vide Statutum etiam non posse conferre privilegio clericali, si non est privilegiatus, sed vide correctionem Elencho I. n. XXII.
Cap. VIII. *Cum decorem.* (11) Uxorati non admittuntur ad ecclesiasticas dignitates & coguntur dimittere, quas habent.
Cap. IX. *Ex parte.* (12) Clerici conjugati in rebus suis non gaudent privilegio clericali.
Vide *Autorem hoc cod. sit. n. 6.*

Cap. X. *Us confusione.* (13) Si Clericus in minoribus militet, non est cogendus deferre tonsuram, vel habitum clericale.

IN SEXTO Lib. III. sub eodem Titulo, & ibi sit. II.

Cap. unic. *Clerici.* (14) Si Clericus conjugatus ferat habitum, & tonsuram, clericali privilegio gaudet, alias non.

Vide ampliationem Elencho III. n. XV. & respectiva correctionem Elencho II. n. GLXXXII. ac innovationem Elencho IV. n. X.

DE CLERICIS NON RESIDENTIBUS IN ECCLESIA, VEL PRÆBENDA.

TITULUS IV. Continens XVII. Capitula.

Cap. I. *Non licet.* (15) Episcopo non licet sine licentia Papae transire ad alium Episcopatum, ipsum acceptando; alias privatur habito, & ambito.

Cap. II. *Ex gestis.* (16) Depositum Cardinalis, qui in suo titulo non refert.

Vide *Cardinalium residentiam in Curia vide Confis. Leonis X. in Conc. Later. Sub. poena, & in eccl. X. Cum iuxta 19. Febr. 1646. Urbanii VIII. Sancta Synodus 13. Decembre. 1634. & de sex Episcopis subsecariis vide cap. XII. de Synd. Dioc. Bened. XIV. cap. 6. n. 6. & seqq.*

Cap. III. *Quia.* (17) Uni plures dignitates, vel Ecclesie

- (1) *Iacob. III. Ocam. Ep.*
- (2) *Iacob. Tif. Ep.*
- (3) *Greg. IX. Ep.*
- (4) *Alex. III.*
- (5) *Idem. Hesford. Ep.*
- (6) *Idem. Westm. Ep.*
- (7) *Idem.*
- (8) *Idem. III. Archib. Norv.*
- (9) *Idem. Asturian. Archib.*
- (10) *Idem. Ep. Tif.*
- (11) *Idem.*
- (12) *Honor. III. Bereng. Angel. Reg.*
- (13) *Idem. Ptol. Linc. Ep. iuxta Cujac.*
- (14) *Bonif. XII.*
- (15) *Ex Conc. Sardia.*
- (16) *Llo. IV. Ex Gif. Roman. Pontif. (Hoc cap. in Gonzal. incip. Leo.)*
- (17) *Ex Conc. Later. sibi Alex. III.*

si conferri non debent: & Ecclesia est conferenda illi, qui residere, & regere valeat per se ipsum; alias perdiu Ecclesiam; & donans conferendi potestate privatum.

Vide Elencho I. n. XXIV. & Elencho IV. n. XI.

Cap. IV. *Relatum.* (18) Præsentatus ad Ecclesiam non confirmatus, si apparet quod nolit residere, non debet institui per Superiorum: confirmatus autem, & ex non justa causa non residens, privatur, appellatione remora.

Vide ampliationem Elencho III. n. XVI.

Cap. V. *Præteriti.* (19) Clericus alterius Dioecesis abesse commendatis literis sui Episcopi non debet recipi; nisi adit Apostolicum mandatum.

Cap. VI. *Conquerente.* (20) Qui non sedidet in beneficio, etiam modice affirmatis, illo privatur.

Ex communis Interpretatione Christi loquuntur de beneficio simplici habito pro situ a Sacerdoti, de quo hic, quod ex eodem textu personaliter residens requiri: scilicet ramen ex contraria consueuantur. Et vide correctionem Elencho II. n. LX.

Cap. VII. *De curero.* (21) Qui est in servitu Episcopi, percipi fructus beneficii tanquam residens, præter distributiones quotidiana.

Vide Trid. siff. 24. c. 12.

Cap. VIII. *Ex parte.* (22) Privandus est Prelatus, vel Clericus non residens, qui citatus non revertitur in termino sibi prefixo, nisi habeat justum impedimentum.

Vide hoc, & duo seqq. cap. vide nota in cap. Ex gestis 2. supra. Circa Prelatos non residentes vide Trid. siff. 6. cap. 1. & siff. 23. c. 1. de ref. Vide etiam moderationem Elencho II. n. LXI. & ampliationem Elencho III. n. XXI.

Cap. IX. *Qualiter.* (23) *Summatur eis us supra.*

Vide moderationem Elencho II. n. LXII. & LXIII. ac ampliationem Elencho II. n. XXII.

Cap. X. *Inter.* (24) *Summatur eis, us cap. Ex parte 8. supra.*

Vide moderationem Elencho II. n. LXIV. & ampliationem Elencho II. n. XXIX.

Cap. XI. *Ex sua.* (25) Si nescitur ubi sit Clericus, tribus publicis editiis citabatur in Ecclesia sua; & si intra sex meses non revertatur, privabitur Ecclesia sua.

Vide moderationem Elencho II. n. LXV.

Cap. XII. *Tua.* (26) Privilegiatus, ut absens in studio fructus præbenda recipiat. Existens in villa, & castello, ubi nullus est, vel minus competens studium privilegio non utitur.

Vide Elencho III. n. XXI.

Cap. XIII. *Ex parte.* (27) Qui juravit in Ecclesia residere, pro servitu Ecclesiae licite in absentia.

Hoc juramentum ex Confis. Pitt. IV. 87. Inter multipes 10. Mart. 1583. in Bellario vetet. edit. Roma 1586. datur premissis de parochiis a Papa. etiam titulo Vicaria perpetua sub ponit ram in eam resigmentum, aut edendem, vel dimittentem in favorem alterius etiam in scriptis, vel postscriptis, vel occasione mortis litteris, quam in resigmentis, vel etiis in scriptis, ut etiam in consilium, auxilium, vel favorem dantes, si hi fini Episcopis inferuntur, excommunicatis laicis sententia Papa referuntur & priuationis ejusdem parochia, aliorumque beneficiorum ab ipsiis iam observentur, & inhabilitatis ad eadem in posterum obtinenda, que ex ipso vacare consentitur Apostolica Sedis resolutio: nec conferenda consuevit, omnibus, & confunditibus iussis resigmentis. Unde praxis Romani Curie ex mandato Greg. XIV. eff. ut resigmentatione parochialium, aliorumque beneficiorum residentium non admittantur, nisi exprimatur in scriptione a quanto tempore resigmentum illa posset: nec admitti solent, nisi possederit per quinque annos, vel circa, id est plus, vel minus sex mensibus, Ita Thos. de Pan. ver. Resigmentum cap. I. Quatuor Quartana Ver. Benef. Regnat. referat. Intra. IX. institutio, ne illud resigmentum posset ante triennium.

Cap. XIV. *Cum dilectis.* (28) Familias Papae, non obstante constitutione contraria, præbenda sunt fructus percepit in absentia.

Cap. XV. *Ad audiendum.* (29) Duo Canonici absentes cum Episcopo, seu in eius servitio, fructus præbendorum suorum percipiunt in absentia, constitutione Ecclesie contraria non obstante.

Cap.

(18) *Alex. III. Eborac. Archib.*

(19) *Idem. idem.*

(20) *Idem. Ep. Tif.* (21) *Idem.*

(22) *Cad. III. Magdeburg. juxta Cujac.*

(23) *Idem. Cap. Regif.*

(24) *Idem. Constantinopol. Patriarch.*

(25) *Idem. Archib. Tarrac.*

(26) *Idem. Albiard. Episcop.*

(27) *Idem. V. Trapositi. de Palefili.*

(28) *Idem. cap. Mten.* (29) *Idem. Mtn. Ep.*

Cap. XVI. *Cum ad hoc.* (1) Si Ecclesia patitur ministrorum defectum, privilegiati super absentia per subtractionem provenient redire coguntur.

Vide Elencho VI. n. XII.

Cap. XVII. *Circa frustulis in absentia percipiendos.* vide Elencho VI. n. V.

Cap. XVIII. *Clericos.* (2) Privatus beneficio Clericus non residens, si monitus non redat; nec iustam excusationem allegat.

Vide Elencho III. n. XXVI. & ampliationem Elencho III. n. XX.

IN SEXTO. Lib. III. sub eodem Titulo, & ibi sit. III.

Cap. unic. *Confusione.* (3) Distributiones quotidiana folum praefixibus, qui interfuerint Divinis dari debent, confusione non obstante. Et qui aliter illas receperint, & electum non acceptare.

Vide Elencho III. n. XXI. & ampliationem Elencho III. n. XXI. & ibi nota ex nobis iuribus & innovationem Elencho IV. n. XII.

DE PRÆBENDIS, ET DIGNITATIBUS.

TITULUS V. continens XXXVIII. Capitula.

Cap. I. *Ut nullus.* (4) In bonis Ecclesie non succeditur iure confusione.

Cap. II. *Non licet.* (5) Non licet Episcopo aliquem ordinare fine titulo.

Vide ampliationem Elencho IV. n. XII.

Cap. III. *Ratio.* (6) Bona Ecclesiastica communia sunt, nec debet quisquam tanquam propria vindicare.

Cap. IV. *Episcopus.* (7) Qui ordinavit aliquem ad factos Ordines sine titulo non habentem unde vivat, provide teneat ei de suo, donec aliquem titulum fuerit consequetus.

Vide correctionem Elencho II. n. LXVII. & innovationem Elencho IV. n. XIV.

Cap. V. *Quia.* (8) Non debet Episcopi permittere quilibet Ecclesiastis obtulerit.

Vide Trid. siff. 24. c. 17. de ref.

Cap. VI. *Cupi resoluimus.* (9) Ad mandatum Papæ non tenetur qui provide illi, qui beneficium in litteris tacuit; vel cuius sine scandalo provide non potest.

Cap. VII. *Referente.* (10) Habens plures Ecclesiastis, alteram eligeret, & alteram dimittere compellitur.

Vide *Hic habetur, Archidiacorum priuilegio Clericum beneficium.* & in eo aliud istiusmodi, quod Pasormia. interpretatione fallitur non de jure, que caret, sed ex confusione, vel privil. oportet. ibidem u. 2. & Barbo. ex autoritate Episcopi. Vide correctionem Elencho I. n. XXV. & Elencho II. n. LXVII.

Cap. VIII. *Majores.* (11) Præbenda, & dignitatis non debent dividiri, nec etiam permittari.

Vide *Antlorum lib. I. sit. 9. n. 7.*

Cap. IX. *Relatum.* (12) Receptus in Canonicum ex præmissione capituli, debet quando facultas se obtulerit, habere præbendam.

Vide cap. 4. de consig. præb. in 6. cum giff.

Cap. X. *Avaritia.* (13) Religiosi redditus Ecclesiastarum diminuere non possunt respectu portionis, que debetur Rectoribus, seu Vicariis; nec parceria dividere.

Cap. XI. *Significatum.* (14) Possunt Prælatus & Capitulum præbenda vacanti honetur onus imponere, ad quod Præbendarium teneatur.

Vide cap. Prohibitus 7. de censib. in hoc cap. Significatum agitur de onere imposto præbendario missam quotidie celebrandis, circa eni resigmentis intermissionem vide Additio mens lib. II. sit. 9. pof. n. 7.

Cap. XII. *De Monachis.* (15) Ad præsentationem Religiosorum in eorum Ecclesiis nullus debet instituti per Episcopum, nisi prius ei congrua portio reddiduum affigetur.

Vide præsentationem Vicariorum in Vicariis perpetuæ Ecclesiastarum Cathedralium ex Confis. S. Pii V. Ad execundum depurandi sunt prævio examine, & approbatione Ordinarii ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis

seu unitis ponentur. Quod obligacionem congrua, & Vicaria Urbis vide Elencho VI. n. XII.

Cap. XIII. *Ad hoc.* (16) Plures dignitatis, vel personatus in una, vel in diversis Ecclesiis, qui habere non potest.

Vide Trid. siff. 7. cap. 4. & siff. 24. cap. 17. de ref.

Cap. XIV. *Præterea.* (17) Habens plures dignitatis, alteram dimittere compellitur.

Vide correctionem Elencho I. num. XXVI. & Elencho II. n. LXIX.

Cap. XV. *Cum non.* (18) Si electus ad secundam Ecclesiast. noluerit dimittere primam, oligentes possunt resiliere, & electum non acceptare.

Cap. XVI. *Cum secundum.* (19) Ordinato ad factos per Episcopum sine titulo, nomen praesentante, ordinator, vel succellet compellitur in necessariis providere, donec titulum habuerit.

Vide innovationem Elencho IV. n. XV.

Cap. XVII. *Isler.* (20) Qui hoc ignorantie scient constitutus præbendam, quam non potuit, illa evicta, aliam, quam potest conferre teneat.

Vide cap. unic. Ne concessione de rer. permutas. in Clemencia.

Cap. XVIII. *Cum jam.* (21) Cæstatur electio illius, qui possiderit plures dignitatis, aquæ præbendas. Et idem si deinceps vitio ambitionis, & avaricie.

Cap. XIX. *Dilectus.* (22) Recepto in Canonicum, quæ citæ facultas se obtulerit, debetur præbenda, & in eam habeat quotidiana distributiones.

Vide correctionem Elencho II. n. LXX.

Cap. XX. *Tua fraternitas.* (23) Non tenet electio, cum unam præbendam duo simpliciter eliguntur.

Cap. XXI. *Nisi.* (24) Si duo electi ad aliquam dignitatem compromittant in Judicem. poterit Juges alium confirmare, & alteri pro bono pacis de proventibus provisionem facere.

Vide hoc fieri hoc nequit sine auctoritate Papa. Vide Fagi. hoc sed. cap.

Cap. XXII. *Pro illorum.* (25) Canonici privilegiati a Papa super certo numero, si sponte receptorant aliquem numeri a numeris, contra imperationem a Papa exceptione numeri ut non possint.

Cap. XXIII. *Tuis.* (26) Non beneficiatus habens sufficiens patrimonium ad factos legitime promovetur.

Vide limitationem in T. idem. siff. 21. c. 2. de ref.

Cap. XXIV. *Accidentes.* (27) Abenti potest confirmitate beneficium, alio mediane: nec refert, utrum abiens invitatur per personam medianam, vel persona media invitatur pro abiente.

Cap. XXV. *Dilectus.* (28) Si ad unum Canonicum, & præbendam duos sunt recepti simpliciter, receptione non tenet, etiam interveniente Apostolica auctoritate.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXI.

Cap. XXVI. *Vacante.* (29) De una præbenda vacante possumi fieri due, si ejus suppetant facultates; alias dividers integrare teneat.

Cap. XXVII. *Dilectus.* (30) Si Papa mandat capitulu, ut aliquem in canonico recipient, & præbendam, si qua vacat, conferat, si mandato scientes alii conferant, coguntur primum recipere, & de redditibus Ecclesiæ loco beneficii providerent, donec præbendam habeant.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXII.

Cap. XXVIII. *De misia.* (31) Habens personatum, vel beneficium curatum, si secundo tale receptorat, vacat primum: quod si resinet contendit, etiam secundo privabitur. Et is, ad quem spectat beneficium curai collatio, licet confer statim cum infinitus alius recipie, & si intra sex menses non conferat, devolvitur ad alium collatio, & alteris punitur. Cum sublimibus vero, & literatis personis circa plurimatibus beneficiorum incomptibilium folius Papa dispensat.

Vide declarationem Elencho I. n. XXVII. & Elencho II. n. LXXIII. & ampliationem Elencho III. n. XXIII. ac innovationem Elencho IV. n. XVI.

Cap. XXIX.

(16) *Greg. IX. Tarianth. Antioch. Ap. Sid. Log.*

(17) *Idem Burdig. Archib.*

(18) *Idem Janen. Ep.*

(19) *Imac. III. Zamor. Epif.*

(20) *Idem Arribip. Sima.*

(21) *Idem Epif. & Cantor. Tornac.*

(22) *Idem Epib. & Arribid. Secon.*

(23) *Idem Sanx. Epib. & Arribid. Secon.*

(24) *Idem Bifur. Epib. & Ar. Blasfor. juxta Cujac.*

</

Cap. XXIX. *Grave.* (1) Concilium provinciale a beneficiorum collatione suspendit eos, qui post secundam conceptionem indigne beneficia conferunt: provideret etiam ut quis interim beneficia conferat: & illam sibi infonem relaxat solus Papa, vel ius Patriarcha.

Vide innervationem Elencho IV. n. XVII.

Cap. XXX. *Exscriptio.* (2) Rector Ecclesie, non obstante confundens Episcopos, vel patronos, debet de redditibus Ecclesie sufficiendum habere portionem.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXIV.

Privatus est parochialis Ecclesie Rector in ea non residens, nisi sit annexa dignitati, vel præbenda: quo casu debet ibi habere perpetuum Vicarium. Et in ea prohibetur in fraudem Rectoribus de ipsius provenientibus pensionem in beneficium dari. *Vid. sic.* Non residens in Ecclesia parochiali, vel non ponens Vicarium quando est annexa beneficio majori, privatus est ea.

Vid. Trid. Ieff. 24. c. 3. de ref.

Cap. XXXI. *In Lateranensi.* (3) Non debent Religiosi Ecclesiæ, vel decimatis a Laicis sine Diocesano confunditi, nec excommunicati, vel interdictis ad divina admittentes; in Ecclesiis quoque, quæ ad eos non pleno jure pertinent, intitulare, vel distinquare; sed praesertim Diocesanis.

Vide Trid. Ieff. 25. cap. 9. de ref.

Cap. XXXII. *Licet.* (4) Abens in Theologico studio, fructu beneficiorum suorum percipi in absentia; sed quotidiana distributione non.

Vide Trid. Ieff. 5. cap. 1. de ref. & ampliationem Elencho II. n. XXIV.

Cap. XXXIII. *Expositio.* (5) Propter paupertatem præbendarum cathedralium possunt eis annecti capelle, referata ipsam presbyteri congrua portione.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXV.

Cap. XXXIV. *Dilectus.* (6) Licet Ecclesia ex ordinatione laici beneficium conferat, tenet illius beneficii imperatio de hoc mentione non habita.

Cap. XXXV. *Super.* (7) Pueri, & alias beneficiari non sunt idonei ad beneficia conferenda.

Sunt tamen capaces pensionem etiam ante an. XIV. inchoatum si sint consueta ex Confite. S. Petri V. Sacrofanticum: qui tenetur ad recitationem officii B. M. Virginis ex altera ejusdem Confite. Ex proximo. Epsi posse excedere sexagesima ducatos aureos de camera, vide notata Elencho VI. n. XXXII.

Cap. XXXVI. *Cum causam.* (8) Pro unius præbenda integratio alia dividit non debet.

Cap. XXXVII. *Venerabilis.* (9) Clerici ignobiles, & eminentis scientie proper hoc non debent a præbendis repelliri, etiam in Ecclesiis, que tales admittentes non coiueantur.

Cap. XXXVIII. *Cum olim.* (10) Si mandatur provideri in Ecclesia, non potest de Ecclesiis provideri.

Circa mandata de providingendo vide notata Elencho II. n. VI. & seqq.

IN SEXTO. Lib. II. sub eodem Titulo, & ibi sit. IV. continet XL. Capitula.

Cap. I. *Subscpt.* (11) Ad presentationem Religiosorum, etiam exemptorum, non debent in Ecclesiis ipsorum Rectores instituti; nisi primo tantum eidem assignetur unde incumbentia onera subire possint, & congrue sustentari: nec valer contraria confundito.

Cap. II. *Liter.* (12) Beneficia vacantes in Curia si alius, quam Papa conferat, irrita est collatio.

In quibus beneficiis hat decretal. locum habens & quo se extendit Curia Romana, vide cap. Præl. 34. infr. & cap. Si duobus l. ut. pend. in Clemente, ac moderatione Elencho I. n. XX. & XXX.

Cap. III. *Statutum.* (13) Si Papa beneficia vacantes in Curia non conferat intra mensam a die vacationis, poterunt alii illis conferri, quibus collatio pertinet.

Cap. IV. *Quamvis.* (14) In beneficiis, vel in imprestatib. ad beneficia per provisionem usque ad certam summan penitus non debetur. Per Ecclesiis civitatis, vel Diocesis non comprehenditur Cathedrals, Sed per Ecclesiæ Provinciae Metropolitanæ, & Cathedrales reliquie includuntur.

Cap. V. *Cum de beneficio.* (15) Impetranti beneficium facultate provideretur de beneficio per facultates Clericos usque ad prescriptionem legitimam posse. Clerico fa-

(1) Idem ibid.

(2) Idem ibid.

(3) Idem ibid.

(4) Honor. III. Ali. & Triv. S. Genesio.

(5) Idem Epis. Uspens.

(6) Idem Epis. Triv. & Archid. Maltevian. in Gall.

(7) Gregor. IX. Argenti. Epis.

(8) Idem Archid. & R. Taurian.

(9) Idem. (10) Idem.

(11) Clem. III. (12) Idem.

(12) Greg. X. in Cons. Lugd.

culari prioratum impetranti simpliciter, non provideret de conuento per Religiosos gubernari,

Cap. VI. *Super.* (16) Habere personatum cum cura, & præbendam, cui annexa est parochialis Ecclesie, non est contra cap. de multa 28. de pref.

Cap. VII. *Eam, eni.* (17) In imprestatione beneficiorum inspicitur data, non præsentatio, vel recipio.

Cap. VIII. *Si pro Clericis.* (18) Per litteras Apostolicas non facientes de defectu Ordinis mentionem; potest imprestatum de curio beneficio provideri: ad Ordines tamen si faciet proximus temporibus promoveri.

Vide Trid. Ieff. 22. c. 4. de ref.

Cap. IX. *Si eni.* (19) Mandato alterius super provisio facienda per Papam implente, provisio auctoritate Papæ intelligitur esse facta.

Vide notata cap. seq.

Cap. X. *Mandato.* (20) Mandatum alternative plures colatores includens, verificatur in primo vacante. In simili vero vacansibus ordo scriptura servatur.

Vide Elencho II. n. LXXVI. & seqq.

Cap. XI. *Si Clericus.* (21) Si Clericus, cui mandabatur provideri de præbenda primo vacante, negligit petere præbendam sibi debitam, extincta est gratia. Si autem sibi collatus fuerit Canonicus, tunc habebit præbendam, cum nullus est ibi expectans auctoritate Apostolica.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXVI.

Cap. XII. *Hi qui.* (22) Receptus auctoritate Papa etiam ad mandatum alterius, præbendus est alius in præbenda.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXVI.

Cap. XIII. *Si pofsumus.* (23) Si post gratiam mihi factam a Papa de Canonico, & præbenda, Bononiensi, Canonici hoc ignorantes, & ignorantes præbendam conferunt.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXVI.

Cap. XIV. *Dudum.* (24) Si Papa det licentiam Legato suo recipienti auctoritate Apostolica resignaciones beneficiorum legationis sui libere in manibus suis factas, & illa beneficia conferendi. 2. Si Papa de præbendam non habita mentione canonistica, & præbendam, si vacat, vel quam primo vacaverit in aliqua Ecclesiis Legionario, mili conferat. 3. Si Canonicus ipsius Ecclesiæ renunciat, & Legatus etiam ignorans collationem mihi factam confer illi præbendam predicit, non tenet collatio Legati, sed mihi illa præbenda debetur.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXVI.

Cap. XV. *Quia.* (25) Secundum, qui impetravit dignitatem, & præbendam præferunt priori, qui solum præbendam impetraverat, si præbenda dignitati est annexa, alias non.

Cap. XVI. *Cup in illis.* (26) Mandatum provideri de dignitatibus, vel aliis beneficis, curata non includit, non expreca cura.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXIX.

Cap. XVII. *Cup in illis.* (27) Beneficium uni collatum ante diffusum illius, alteri conferri non potest; nisi terminus ei datus ad confidendum ester elapsus: & tunc etiam post terminum, antequam alteri conferatur, poterit contentire.

Cup in illis. (28) Qui vi, vel iniuste occupat secundum beneficium curatum, privatus est primo.

Qui autem vi beneficium curatum aliquod occupat, est ipso jure privatus jure, quod in illo, vel ad illud habebat.

Vide ampliationem Elencho I. n. XXX.

Cap. XIX. *Iz. eni.* (29) Habens potestem Apostolicam personam idoneam de beneficia providerendi, alias beneficiorum sufficiunt providerre non poterit; nisi in litteris eius exprimitur: & tunc unicum similem obtinebit.

Si vero conceditur, ut provideret beneficia obtinenter, ad duo tantum referatur, & contra factum est nullum.

Circa mandata de providingendo vide Elencho II. n. IV. & VI.

Cap. XX. *Si beneficio.* (30) Si quis ignorans recipiat bene-

beneficium prius reservatum, vel ateri collatum per Papam, si ex quo scivit, illud sine diffiditate dimittit, recuperat priora beneficia, propter illud dimissa, a lati non.

Cap. XXI. *Non potest.* (1) Tacturnitas benefici etiam modici vitia dispensationem super plurimate beneficiorum, quæ etiam legione super dubios obtenta ad duo prima recepta refert. Item proviso alicui facta de beneficio, non obstat quod alius habeat dispensationem super utroque retinendo non inducit.

Quod retentione plurimi beneficiorum concordia Tri-dene. Ieff. 7. c. 4. & Ieff. 24. c. 17. de reform.

Cap. XXII. *Si Apostolica.* (2) Mandatum Legati super facienda provisio per Papam confirmatum, papalis gratia est confenda.

Vide notata cap. 19.

Cap. XXIII. *Si Episcopus.* (27) Qui ex licentia circa incertos concessa ablique titulo ad factos Ordines Clericos promovet, licet modici, nisi confit propositio factam mouit Proprio Papæ: qui intelligitur, si hoc in littera exprimat.

Cap. XXIV. *Si pluribus.* (4) Collatio facta mox proprio Papæ, pluribus beneficis in eadem Ecclesiæ vacantibus simul, intelligitur facta de pinguis: sed si beneficia sunt æquales, ad eum spectat electio, cui gratia est concessa. Collatio vero facta ad petitionem alterius, ad minus beneficium restringit: si fin æqualia, eligit, qui alias conferret, quo negligent, aliis eligit; & etiam e contra.

Cap. XXV. *Cum in Ecclesiæ.* (5) Non debetur expectanti præbenda, que per Episcopi præbendarum mortem vacat.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXXI.

Cap. XXVI. *Si ibi.* (6) Per adoptionem secundi beneficii curati, cuius fructus alter ex causa percipit, non vacat primum.

Cap. XXVII. *Cù.* (7) Cum mandatur alicui non sacerdotalis, vel integræ, vel certi valoris conferti præbenda, sacerdotalis dimida, vel minoris valoris illi etiam conferre non poterit.

Circa mandata de providingendo nota ut supra c. 25.

Cap. XXVIII. *Licet.* (8) Secundo beneficio curato effigilatur adepto, primus confimile (ejus postficio irrevixito) conferit potest; non autem ejus postficio dari.

Cap. XXIX. *Et. ius.* (9) Sacerdotalis præbenda per simplex mandatum de providingendo, non nisi apto ad Sacerdotium est conferenda.

Vide correctionem Elencho II. n. LXXXV.

Cap. XXX. *Per litteras.* (28) Litera super provisio Clericorum non includit hospitalia, & loca similia; & habentia Jura spiritualia; nisi id exprimatur in iijdem litteris.

Cap. III. *si plures.* (24) Quo casu vacat una dignitas, per receptionem alterius, vacante etiam plures.

Vide Trid. Ieff. 7. cap. 4. & Ieff. 24. c. 17. de ref.

Cap. IV. *Si Romanus.* (25) Vale potissimum facta proprio motu Papæ tacens beneficia provis, quæcumque sint, & quocumque.

Cap. V. *si de beneficio.* (26) Expectans beneficium spectans ad collationem Episcopi, devolutum ad illius Capitulum, obtinebit potest: devolutum ramen ad Episcopum, vel etiam ad Papam ex cujuscumque negligenter potest obtinere.

Vide Elench. II. n. IV.

Cap. VI. *Si iusta.* (27) Adeput in Ecclesiæ dignitatem habentem præbendum annexam, perdit prius præbendum, quam habebat in illis.

IN EXTRAVAGANTIBUS JOANNIS XXII. sub eodem Titulo, & ibi sit.

Cap. unic. *Exscriptio.* (28) Tempore hujus cap. obtinentes plures dignitates, personatus, vel beneficia curam animarum habentia ex dispensatione virtute illius non poterunt retinere, nisi unum, & reliqua cedentur resigilare verbaliter, & realiter coram Ordinario, sub testimonio publico intra mensam a tempore notitia hujus cap. nisi sufficiat Cardinales, aut Regum filii. Illi autem qui plura talia sine dispensatione obtinebant, poterunt ultimum retinere, reliquis forma prescripta, & sub eodem tempore regnatis. Qui vero deinceps tale habuerit beneficium, si cum illo secundum finile reperitur, quam prius illius possessionem habuerit, vel per eum steterit quo minus habeat prius, quo

est

(1) Idem.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Idem.

(8) Idem.

(9) Idem.

(10) Idem.

(11) Idem.

(12) Idem.

(13) Idem.

(14) Idem.

(15) Idem.

(16) Idem.

(17) Idem.

(18) Idem.

(19) Idem.

(20) Idem.

(21) Idem.

(22) Clem. V. in Conc. Vin.

(23) Idem.

(24) Idem.

(25) Idem.

(26) Idem.

(27) Idem.

(28) Idem.

(29) Idem.

(30) Idem.

(31) Idem.

(32) Idem.

(33) Idem.

(34) Idem.

(35) Idem.

(36) Idem.

(37) Idem.

(38) Idem.

(39) Idem.

(40) Idem.

(41) Idem.

(42) Idem.

(43) Idem.

(44) Idem.

(45) Idem.

(46) Idem.

(47) Idem.

(48) Idem.

(49) Idem.

(50) Idem.

(51) Idem.

(52) Idem.

(53) Idem.

(54) Idem.

(55) Idem.

(56) Idem.

(57) Idem.

(58) Idem.

(59) Idem.

(60) Idem.

(61) Idem.

(62) Idem.

(63) Idem.

(

est ipso jure privatus, modo prædicto regnare tenetur; alias utrumque perdit, & inhabilis fit ad factos Ordines suscipiendo, & ad quodcumque beneficium habendum. Tamen explicatur qui dicuntur Ordinarii quoad præmissa, & que sunt beneficia curata.

IN EXTRAVAGANTIBUS COMMUNIBUS. Lib. III. sub eodem Titulo, & ibi sit. II. continente XIV. Capitulo.

Cap. I. *Pit.* (1) Beneficiorum in Curia vacantium collationem Papa sibi reservat.

Cap. II. *Ex imperio.* (2) Provisiones sub titulo Commende factas de Ecclesiæ Patriarchalibus, Archiepiscopalis, Episcopalis, & monasteriis ad petitionem Regum, vel quocumque Magnatum revocata.

Cap. III. *Ego.* (3) Beneficia majora, & minora vacanta, & vacatura, præsertim in Provincia Burdigalensi. Clem. V. certis ex causis sua dispositioni reservatae, cum appositione decreta.

Cap. IV. *Excusabilis.* (4) Statuit, quod omnes (exceptis Cardinalibus, ac Regum filiis) qui super pluralitate beneficiorum, que alias de iure non poterant obtinere, dispensationem obtinuerunt, unum cum cura, aliaad fine cura possint a tempore noctis eligere intra mensem. & alia cum eis cu[m] diuiniter teneantur, alias omnibus sic dispensatis sint ipso jure privati. Evidet de beneficiis, in quibus jus est ad rem, dum vacabunt, de pluribus etiam talibus, iustae tamen, & sine dispensatione detentis, ordinat, quod ultimum obtineant, & omnia alia dimittant intra mensem; aliquin omnibus sint privati. Item vult, quod ambo ita receperint, dimidionem de primis facient coram Ordinario cum effectu; aliquin sint omnibus ipso jure privati. Quia omnia se vacanta dispositioni Apostolicae Sedis reservatae; interpretans Ordinarios, in hoc casu solo Diœcesanos beneficiorum sic dimidiorum. Item huius yuli de solis beneficis intelligi, in quibus quaque per se, vel Vicarium suum temporale curam armarum, vel spiritualem juridictionem exercet de confusione, vel de jure.

Cap. V. *Saluator.* (5) Episcopus Tholofanus erigitur in Metropoli cum deputatione suffraganearum Ecclesiarum.

Cap. VI. *Nuper.* (6) Insignit poenas in impeditos Episcopatus Tholofani erectionem.

Cap. VII. *Nuper.* (7) Exequores quatuor dantur ad poenas in praeced. cap. relatas solemniter publicandas.

Cap. VIII. *Nuper.* (8) Dilipens cum quadam Abbate, ut Episcopus posse esse; licet defecit paxiatur in Ordinibus, & eccl.;

Cap. IX. *Ad confessores.* (9) Horitur quendam, ut curam pectoralem administrare in Ecclesia de novo in Cathedrale ercta.

Cap. X. *Pestifera.* (10) Declarat an collector fructuum primi anni omnium beneficiorum ecclesiasticorum vacantiæ, & vacuatorum usque ad certum tempus, deputatorum pro Camera Apostoli, oneribus facilius supportandis posse cum obtinendum beneficia convenire; & an altaria dotata cadant sub tali reservatione &c.

Cap. XI. *Cum nonnullis.* (11) Cum Papa pro Ecclesia Romana necessitatis fructus beneficiorum vacantiæ usque ad certum tempus reservaret, solvi plurimas annuitates inde ortas.

Cap. XII. *Cum nonnullis.* (12) Fructus amborum beneficiorum, quibus quandoque beneficiatus privat, Cameræ Apostoli, deputatur.

Cap. XIII. *Ad regimen.* (13) Dispositioni Apostoli, referuntur beneficii Curialium, & aliorum ad curiam accedentes, vel ab ea recedentes, si moriantur in locis ultra duas dietas legales ab ipsa Curia non distantes.

Vide regulum 1. & 3. Cancell. de Reserv.

Cap. XIV. *Ad Romanos.* (14) Beneficia quocumque dispositioni Apostoli, referata, per talem reservationem sunt affecta, ita ut illorum collatio facta ab alio, quam a Romano Pontifice non tenet.

DE CLERICO AGROTANTE, VEL DEBILITATO.

TITULUS VI. continens VI. Capitulo.

Cap. I. *Cato preluso.* (15) Clericus infirmus integre percipit fructus beneficii sui.

Cap. II. *Presbyterum.* (16) Presbyter cui medietas palmarum duobus digitis est abscula, missam non celebreret, sed cetero dotabulius fungi potest.

Cap. III. *De Rectoribus.* (17) Si Rector Ecclesia sit leprosus, dandus est ei coadjutor.

Vide ampliationem Elencho III. n. XXV.

Cap. IV. *Tua.* (18) Si Rector Ecclesia sit leprosus, ab administrationis officio removetur, sed de bonis Ecclesie sustentatur.

Cap. V. *Ex parte.* (19) Episcopo, qui propter morbum incurabilem officium exerceere non potest, dandus est coadjutor.

Cap. VI. *Confutacionibus.* (20) Archidiacono morbo paralyticō laboranti, qui officium lingua amissit, coadjutor est merito adhibendus.

IN SEPTIMO. Lib. III. sub eodem Titulo, & ibi sit. VI.

Cap. unic. *Postulari.* (21) Datio coadjutorum Episcopis, & his superioribus spectat ad solum Papam: potest tandem Episcopis senio, vel infirmitate perpetua impeditus de confusione capituli, vel maioris partis sibi auctoritate Apostoli, utrum, vel duo coadjutores affluerent: eti[m] demens fuerit, capitulum, aut duo partes ipsius hoc facient: sed si Episcopus contradicat, tunc nil invocabit capitulum, sed Episcopi, & Ecclesie conditionem, quam circa poterit insinuabit Papa. Coadjutores sumptus moderatos habebunt de preventibus dd. Prae-

DE INSTITUTIONIBUS.

TITULUS VII. continens VII. Capitulo.

Cap. I. *Non amplius.* (22) Non amplius suscipiantur in monasterio monachorum, s[ecundu]m clericorum, seu etiam priuilegiarum quam quo se regere de bonis Ecclesie abfice penuria possint.

Vide ampliationem Elencho III. n. XXXVI.

Cap. II. *In Ecclesia.* (23) Laici in Canonicos non possunt institui.

Cap. III. *Ex frequentibus.* (24) Instituio beneficiorum spectat ad Episcopos, vel eorum officiales.

Cap. IV. *Autoritate.* (25) Ultra facultates non debet quis institui, invicis Clericis Ecclesie.

Cap. V. *Ad decretum.* (26) Cum in Ecclesiæ oportet extraneos institui, non debent institui Clerici certa origine tantum; sed undecimque sint; dum tamen sint idonei.

Cap. VI. *Cum venienti.* (27) Institutiones, & custodia possunt de jure speciali ad non Episcopum pertinere; & pendente lite cum Diœcetano defenditur in possessione. *Vid. sit.* Si possiderit jus instituendi is, ad quem de jure communis non spectat, pendente iudicio proprietatis in possessione defenditur.

Cap. VII. *Cum ad solem.* (28) Is, ad quem spectat collatio dignitatem, se ipsum instituire non potest.

IN SEPTIMO. Lib. III. sub eodem Titulo & ibi sit. VI. continente II. Capitulo.

Cap. I. *Ego.* (29) Capitulum, fide vacante licet beneficia ad Episcopii collationem spectantia conferre non possit, tamen ad illa presentatio iniuste potest.

Cap. II. *Sit.* (30) Non repellit presentatum defectus factorum Ordinum, dummodo sit idoneus, & tempore s[ecundu]m statuto ad Ordines promoveri possit.

DE CONCESSIONE PRÆBENDÆ.

TITULUS VIII. continens XVI. Capitulo.

Cap. I. *Qui.* (31) Institutus scienter in beneficium viventis deponendus est.

Cap. II.

(1) Bonif. VIII.

(2) Clem. V.

(3) Idem.

(4) Ioann. XXII.

(5) Idem.

(6) Idem Barthol. dicti Norbert. Disc. &c.

(7) Idem Arnol. Episc. Lumbanen.

(8) Idem Beatri. Ep. Mont. Albani.

(9) Idem Hogan de Mirabilis Cavan. Ebreduin. Collecti.

(10) Idem.

(11) Idem.

(12) Idem.

(13) Bonif. XII. Avr.

(14) Paul. Pr. Veneti.

(15) Greg. Candido Episc. Ub. Veter.

(16) Eugen. III. Suffrag. Episc.

(17) Lvi. III. (18) Clem. III. Lincon. Episc. juxta Cujac.

(19) Insc. III. Arti. Episc.

(20) Honor. III. Episc. Aversi.

(21) Bonif. VIII. (22) Ex Conc. Arlat. sub Leon. III.

(23) Eugen. II. juxta Gonzal.

(24) Alex. III. Cant. Arctib. & Suffrag.

(25) Clem. III. Cleo Confuent.

(26) Leon. III. Petro Th. S. Marcel. & Bened. Tit. S. Susan. Triv.

Card. Ap. Sd. Leg.

(27) Idem Holm. Ep. & Arctib. Nequontonia. & Mag. H. de Gers.

(28) Idem Ep. Trec. & Arctib. Dronen.

(29) Bonif. VIII. (30) Idem. (31) Gelas. I. ad Episc. Dardan.

Cap. II. *Nolla.* (1) Beneficia non vacanta concedi, vel promitti non debent: & cum vacaverint, concedi debent intra sex menses: quibus elapsis de Episcopo ad capitulum, & e contra: denum ad proximum superiorum devolvitur collatio.

Vide Concordat Trid. s[ecundu]s 24. cap. 19. de reform. sed ex eis. cap. mandata de providentia, & gratia expeditiva nemini amplius concedenda sunt, neque S. R. E. Cardinalibus. In hoc ramen decreto non comprehenduntur Imperator ex declaratione Greg. XIII. relata a Fagi. hoc cap. non potest: sed primus, quod vacabit, vel ex causa secundum, vel ulterius poterit acceptare. Referationes, processus, decisa contra hos facta non valent.

Vide corollionem Elencho II. n. LXXXVIII.

Cap. IV. *Exequator.* (19) Sine speciali mandato non inhibet exequator generaliter collationem beneficiorum Provincie: specialiter vero reservat primum, & inhibet ulteriore non sine mandato: nec tunc tenet collatio contra facta.

Vide corollionem Elencho II. n. LXXXIX.

Cap. V. *Si Capitulo.* (20) Si mandetur Capitulo, ut me recipiant in Canonicum, & præbendam conferant, cum id pertinet ad eos, dato exequatore ad providendum, per solam presentationem factam, Capitulo affectum est præbenda: & exequitor (negligente Capitulo intra terminum per eum statutum me recipere, & præbendam conferre) non vocata Capitulo id ex qui poterit.

Vide corollionem Elencho II. n. XC.

Cap. VI. *Si soli.* (21) Si soli Ordinario, vel soli exequotori ad compellendum, vel Ordinario, & tali exequitori fit scriptum, vel presentationem factam mandati non affectur præbenda, nisi in litteris efficit decretum, aut exequitor ille infinitellet, & interdixisset: maxime cum decreto, vel ratione mandati jam efficit facta receptio ad canonizationem; in his casibus, vel ipso altero, affecta est præbenda; ita quod collatio alteri facta non tenet.

Vide corollionem Elencho II. n. XC.

Cap. VII. *Potest electionem.* (22) Ubi constat beneficium collatum per habentem potestatem per exceptionem abjunctionis, & renunciacionis, non debet potestesse tardari.

Cap. VIII. *Cum super.* (23) Recepto in Canonicum tenetur Capitulum providere, quam cito facultas se obliterat.

Cap. IX. *Litteras.* (24) Si habens præbendam in eadem Ecclesia recipit dignitatem cum præbenda, vel aliam præbendam, vacat prima; & quamvis a superiori sibi confirmetur, tamen valet impletatio per alium facta de ipsa, etiam tacito de possessione alterius, qua colorata non est.

Vide corollionem Elencho II. n. XCII.

Cap. X. *Ex parte.* (25) In Ecclesiis non numeratis vacatio præbendarum, seu canonicanum possibilis non est: nec ibi devolutio ad superiorem ex negligente semper in non providingo Ecclesiis de minimis.

Cap. XI. *Conficiens.* (26) Habens potestatem conferendi, potest de jure alteri tradere potestatem conferendi primum permissum, quod vacabit.

Cap. XII. *Dilectus.* (27) Canon Later. Concilii de beneficiis ultra sex menses vacantiis ad Archiepiscopatus, & Episcopatus non extendit.

Vide corollionem Elencho II. n. XCIII.

Cap. XIII. *Ex tenore.* (28) Non valet promissio beneficij vacantiæ.

Vide Trid. s[ecundu]s 24. c. 19. de ref.

Cap. XIV. *Accedens.* (29) Obligatur Prælatus, qui promittit provide, cum poterit.

Vide corollionem Elencho I. n. XXXI. & Elencho II. n. LXXXVII.

Cap. XV. *Potestatis.* (30) Si ad Capitulum, & Prælatum, ut Prælatus potestas conferendi pertinet, de uno ad alterum lapsum temporis non transit: fecus si Prælatus interficit, ut Canonice; quia tunc de Capitulo transit ad Prælatum; nisi dum committat.

Cap. XVI. *Cum dilectis.* (31) Sic non potest Patronus promittere se presentandum aliquem ad beneficium vacantiæ, ita nec dare potestatem presentandi antequam beneficium vacat.

Vide corollionem Elencho II. n. XCIV.

IN EXTRAVAGANTIBUS JOAN. XXII. Lib. III. sub eodem Titulo & ibi sit. IV. continente II. Capitulo.

Cap. I. *Sedis.* (32) Exequores gratiarum, & Judices caularum a Sede Apostolica deputati in Diœcesibus iam divisi, procedere possunt, sicut ante divisionem poterant.

Cap. II. *Ad Apostolatus.* (33) In beneficiis divisi habet quis eadem iura, que habebat in integris.

Hoc cap. declarat præced. & concordat cap. Quia Monasterium de Relig. dom.

NE SEDE VACANTE ALIQUID INNOVETUR.

TITULUS IX. continens III. Capitulo.

Cap. I. *Novit.* (34) Vacante Sede, status ejus mutari non debet.

Cap. II. *Illa.* (35) Beneficia spectantia ad collationem Prælati non possunt conferri per Capitulum, Sede vacante.

Ex

(1) Ex Conc. Lat. sub Alce. HI.

(2) Alce. HI. Episc. Eborac.

(3) Insc. III. Petri Tit. S. Marie in Pk. Lat. Dilar. Card. Ap. Sd. Leg.

(4) Idem Basilic. & Ballic. Episc. C. Ab. S. Matric.

(5) Idem Magist. Honor. Archib. Richmondi.

(6) Idem Claron. Ganon. Perdon.

(7) Idem Ep. & Mag. H. Canon. Hildesheim.

(8) Idem Ep. & Arctib. Papam.

(9) Idem Ep. & Capit. Landam.

(10) Idem Gravm. C. Suffrag.

(11) Idem Petri Oſſen. & Sulp. S. Fredeg.

(12) Idem Ab. & Cunant. Attag. S. Mobs. de Carant.

(13) Idem P. Subh. Trag. & Capit. Elviro.

(14) Idem. III. Episc. Propria & Capit. Elviro.

(15) Idem. III. Episc. Propria & Capit. Elviro.

(16) In W. And. Capit. Tape.

(17) Bonif. VIII.

(18) Idem.

(19) Idem.

(20) Idem.

(21) Idem.

(22) Idem.

(23) Idem.

(24) Clem. V. in Conc. Plen.

(25) Joann. XXII.

(26) Idem.

(27) In III. Trier. & Convent. Gleaston. in Angl.

(28) Honor. III. Episcop. Calvini. & V. C. Canon. Suffol. Selli.

Ex confit. S. Pii V. Sanctissimus : reservata sunt Episcopo successori.

Cap. III. Confirmitur. (1) Sede vacante judicium habatum contra Ecclesiam non tenet.

IN SEXTO. Lib. III. sub eodem Titulo & ibi tit. VII.

Cap. unic. &c. ad Episcopum. (2) Collatione communiter ad Episcopum, & Capitulo pertinente, uno iporum effecto inhabili, alter conferit.

Collatione spectante ad Episcopum de consilio, vel assensu Capituli; illo existente inhabili, nisi sit in mora, non conferit Capitulum.

Habent conferit cum consilio Episcopi, sine illo conferit, si illus mors supervenerit, vel in remoto degat.

IN EXTRAVAGANTIBUS JOAN. XXII. Lib. III. sub eodem Titulo & ibi tit. V.

Cap. unic. si fratrū. (3) Vacante Sede Imperiali, cum iurisdictione ad Papam devolvatur, sub poena excommunicationis prohibetur, ut nemo nomen Vicarii, Imperatoris, vel alterius cuiuscunq; officii retineat, afflum, vel refutat, nulliusque ei obediat, vel auxilium praebat, et sub eadem poena excommunicationis in perfomas, & interdicti in terras; nisi intra duos menses resipuerint.

IN EXTRAVAGANTIBUS COMMUNIBUS. Lib. III. sub eodem Titulo, & ibi tit. III.

Cap. unic. suscepit. (4) Ut occurritur dispensiū, que quotidie imminentis ministris Ecclesiasticis propter occupationes vacantes earundem Ecclesiasticis primi anni, que competit ex dictis titulis aliquibus Ecclesiis, seu personis: fiat ut, quando talis occupatio innubet in beneficiis, que confluuerint in decimam solutione taxari, collectores iporum annalium sint contenti summa, pro qua confuevit dari decima, si ipsam eligendam duxerint, totali residuo penes eum, cui colligunt est beneficium, remanent; vel dimissa eidem summa possida, possint dictum residuum sibi assumere; dum tamen alterum intra decem dies dicti eligant collectores: alias post decem dies iporum opio in beneficium transeat ipso iure. In non taxatis autem fructus decimalis illius anni dividantur per medium, & utriusque eorum medietas tributar: ita quod, si alter dividenda non fuerit contentari, ipsa in volenter transeat ipso iure, eti quicquam aliquis contra dictam ordinacionem recipiat, poenias hic contentas incurrat.

Vide nostra cap. Suscepit 2. de elect. in Extravag. Joann. XXII.

DE HIS, QUAE FIUNT A PRÆLATO SINE CONSENSU CAPITULI.

TITULUS X. contineat X. Capitula.

Cap. I. Non liter. (5) Non potest Prælatus res unius Ecclesie alteri dare, nec invicem res illas commutare sine ambarum consentiu.

Cap. II. Quæ res. (6) Principes facultates res Ecclesie donare non possunt; & qui ab eis recipiunt, excommunicantur; & perdunt omnia, que ab Ecclesia alias legitime obtinebant.

Cap. III. Confessio. (7) Rector Ecclesie, qui dat Ecclesie templa affirmatio, servos Ecclesie manuistere potest; ipsi tamen manuistus, & ejus posteri erunt sub patrocinio Ecclesie.

Cap. IV. Episcopi. (8) Si Prælatus nisi de suo dans Ecclesie, servum Ecclesie manuisset, non tenet manuistio.

Cap. V. Nulli. (9) Res Ecclesie alienari non debent.

Cap. VI. Si quis. (10) Alienatio de rebus Ecclesie facta non tenet; alienato nisi rem restituiri, excommunicantur, & quilibet Clericus potest contradicere, & rem cum fructibus reperire.

Cap. VII. Ad auras. (11) Terra non fertilis Ecclesie dari potest in emphyteusin ei, cuius studio redireatur ad culturam.

Cap. VIII. Ut super. (27) Jurans non alienare bona Ecclesie, non potest alienare ea, que sunt de mensa; vel ea, de quibus dubitatur, in finis de mensa.

Poffitiones Ecclesie minus utiles pro utilioribus de consenso Capituli potest Episcopus permuttere, vel alienare.

Confite cap. Ambitio. de reb. Ecc. non alia in Extr. com.

Cap. IX. Ad audienciam. (28) Canonicus primum Ecclesie perpetuo locare non potest.

Cap. X. Poffitiones. (29) Poffitiones, que sunt de mensa, non potunt alienari; & Ecclesie confusa regi per Regulares facultatis Clericis conferri non debent.

Quod secundam partem vide Trid. sif. 24. cap. 10. de reform.

Cap. XI.

(13) Idem Epis. Hellen.

(14) Honor. III. Archip. Sinan.

(15) Ex Conc. Lateran. sub Alex. III.

(16) Cdl. III. Gilh. Claramon. Ep.

(17) Innoc. III. Silvred. Augustin. Prep.

(18) Idem Thib. Archip. & Capit. Rotom.

(19) Innoc. III. Mediol. Archip.

(20) Ex concil. Lugd. L celeb. an 570. sub Joan. III. juxta Gonzal.

(21) Ex Conc. Tarrac. IV. can. 68.

(22) Ex eod. can. 69.

(23) Ex Conc. Neapl. Ep.

(24) Ex Conc. apud Silvanensem.

(25) Synmas. Pap. in Sm. Rom.

(26) Alex. III. Vigor. Epis.

(27) Ubi. III. Gerar. Archip. Ravenn.

(28) Celsip. III. Exon. Epis.

(29) Innoc. III. Caro. Archip. Mont. Regal.

DE EMPTIONE, ET VENDITIONE.

TITULUS XVII. continens VII. Capitula.

Cap. I. Placuit. (14) Cogit Episcopus, ne carius vendatur transuenitus, quam in mercato venderetur.

Cap. II. Ut mensura. (15) Fraudans mensuras, & pondera tringita diebus in pane, & aqua premitre debet.

Vide hoc pars in defensionem obit.

Cap. III. Cum fideli. (16) Tener venditio, licet venditor sit deceptus ultra dimidiam justi pretii: potest tamen venditor agere, ut restituiri res, vel iustum premium supplicetur: & si alterum praefice perit, succumbit.

Cap. IV. Pervertit. (17) Si vir habeat alia bona, unde uxor possit sibi confundere, & consequente uxore rem propter nuptias donata uxori vendidit; & empore, qui spatio tringita annorum rem posseferit, non potest uxor inquietare super ea; maxime si pretium sibi conservum in communem usum viri, & uxoris.

Cap. V. Ad nostram. (18) Si in venditione apponitur patercum de recuperanda re post certum tempus, nō dicendum justi pretii, præsumitur, pignus, & non venditio.

Cap. VI. Cum causa. (19) Venditor deceptus ultra dimidiam justi pretii agere potest, ut res sibi reddenti premium acceptum reliquatur, vel iustum premium supplicetur; & in hoc electio est empirio.

Cap. VII. si venditori. (20) Ponit tres causas, in quibus, re evicta, non tenet venditor emptori de evictione.

Vide idem 1. si empor non denunciatem venditori, ne rem sibi venditam defendat 2. si commissari s' absente rite tempore sententia, 3. si per injuriam judicis sententia lata fu: contra ipsum.

IN EXTRAVAGANTIBUS COMMUNIBUS. Lib. III. sub eodem Titulo, & ibi tit. IV.

Cap. I. Monasteriorum. (5) Religiosis, qui concedit ali

ciu: ad vitam, vel certum tempus iura, redditus, vel poffitiones administratio, cui praefit, supponit eff ab officio: nisi concurrat necessitas, vel utilitas: nec valet conceffio. Excepitur locatio ad modicum tempus (ideat nō tringit) & venditio redditum, aut fidei

cau: panter ad modicum tempus.

Vide Autorem hoc eod. tit.

Cap. II. Si mis. (6) Episcopos unire potest Ecclesiastici alteri, vel loco religioso donare, etiam non vocato Re:ctore, & vel Defecto.

Vide corr: Bonum Elench. II. n. XCIV.

IN EXTRAVAGANTIBUS COMMUNIBUS. Lib. III. sub eodem Titulo, & ibi tit. IV.

Cap. unic. Ambitio. (7) Bonorum Ecclesiasticorum alie-

natio non tenet, & alienato: & recipientes sunt ex-

communicati; Prælatique diversi pene impon-

nuntur.

A Trid. sif. 22. cap. 21. de ref. i. fidei pana ex-

communications Papa reservata, quo ex hac decretali non erat referenda.

DE LOCATO, ET CONDUCTO.

TITULUS XVIII. continens IV. Capitula.

Cap. I. Ex scripto. (23) Excommunicati sunt magistri,

& scholares Bononienses, qui ante tempus conductionis

conducant hospitium aliorum magistrorum; vel scholarium

sue eorum consentiu.

Cap. II. Vnde. (24) Personæ Ecclesiasticae locare possunt

provenienti decimatum hinc, cum quibus conditio Ecclesiæ

fit melior, statuto Diocesanum contraria non obstante;

& eadem ratio est de aliis rebus Ecclesiæ.

Cap. III. Proper. (25) Propter sterilitatem gravem con-

dactori sine culpa sua contingenter remittitur pensio

pro rata, nisi possit cum ubertate precedens, vel i-

quenti tempore compendi.

Ponuntur hic quatuor causas, in quibus inquinus potest

ante tempus conductionis finit licite expell.

Idem 1. si immixta necofias, qui non immixtabat

tempore locationis, & si domus indegit reparatione.

3. si inquinus perverse ibidem moretur.

4. si per biennium

penitentia non solvitur.

Cap. IV. Porci. (26) Emphyteuta Ecclesiæ meliorationes

sunt vendere non potest; nisi servatis suis, de quibus

hic. Et si contra fecerit, vel canovem per biennium

non solvitur, nec morat poeta celeriter purgaverit,

qui potest expelli.

Uti. ut emphyteuta possit meliorationes, in excessu

prescribitur servandum. 1. ut dominio requisitus dicerit

se eas emere nolle. 2. ut post bienniū modis requisitionem ex-

pelletur lapsus durioris menſum.

DE RERUM PERMUTATIONE.

TITULUS XIX. continens IX. Capitula.

Cap. I. Si priuips. (27) Princeps potest rem Ecclesiæ

immu-

(14) Ex Conc. Avrora. sub Vigilio Papa an. 541. iuxta Gonzal.

(15) Ex Conc. Rogani.

(16) Acta. III. Attrib. Ep.

(17) Celsip. III.

(18) Idem Ep. Tennen. iuxta Cuic.

(19) Idem Ep. Magdeburg. iuxta Ubic.

(20) Greg. LX. Mart. V. Fratres. Treveri. & Lubentia.

at Alberic. Ep.

(21) Celsip. III. Ep. Magdeburg. Nurnberg. & El.

Alberic. Ep. Decan.

(22) Honor. III. Ab. & Conv. S. Petri de Tretel. Luxeu. Dicai.

(23) Clem. III. Ep. Bonon. iuxta Gonzal.

(24) Honor. III. Ab. & Conv. S. Petri de Tretel. Luxeu. Dicai.

(25) Greg. IX.

(26) Idem.

(27) Ex Conc. apud Silvanensem.

Immobilem per permutationem acquirete data re meliori, vel equali de communis voluntate.

Cap. II. Us communiones. (1) Permutatio rerum ecclesiasticarum facta in casu non concessio, seu non servata solemnitate juris, est revocanda per successorem.

Cap. III. Mancipia. (2) Mancipia Ecclesie non debent permutteri, nisi ad libertatem, vel nisi sint fugitiva.

Cap. IV. Injussum. (3) Servi Ecclesie (free urban, free rustic) cum profani permutteri non possunt, nec alienari; nisi sint fugitiva.

Vide cap. Nulli s. de reb. Ecc. non alien.

Cap. V. Quæstum. (4) Præbende pacto præcedente permutteri non possunt: Episcopus tamen potest de loco ad locum permuttere personas i. si utilius alibi te vacare exercere.

Cap. VI. Ad quæstiones. (5) Ecclesie jura proprietas possunt ad invicem permutteri, & possessiones eorum etiam permutteri possunt, & pro minus valentibus pretium suppleri.

Consule cap. Ambitiose de reb. Ecc. non alien, in Extrav. com.

Cap. VII. Causa olim. (6) Beneficia sua perdunt, qui ea propria permuttere autoritate.

Cap. VIII. Causa universorum. (7) Si permutatio beneficiorum completa est ex una parte, & per alteram stat, quo minus impetratur; restituuntur pars ad suum beneficium, & secundum hoc continet jus.

Vide cap. Ne concessione infra in Clem.

Cap. IX. Exhibita. (8) Spirituale cum temporali permutteri non potest.

IN SEPTO. Lib. III. sub eodem Titulo, & ibi sit. X.

Cap. unic. Lices. (9) Non obstantibus expectationibus, beneficiorum permuttero fieri potest.

Vide correctionem Elencho II. n. XCVI.

IN CLEMENTINIS. Lib. III. sub eodem Titulo & ibi sit. V.

Cap. unic. Ne concessione. (10) de beneficiis causa permutterationis vacantes facta, aliis quam permutterantibus non tenet.

Consule cap. determinatis capp. Inter 17. de Præb. & Causa univerorum 8. supra hoc eod. sit. vide circa permutterationem beneficiorum cap. Admonet 4. de Renuo.

TITULUS XX. continens II. Capitula.

Cap. I. Informatione. (11) Si dominus a vailllo recipit feudum in pignus, ablinendo ab ejus servizio, non debet computare fructus in fortem.

Cap. II. Ex parte. (12) potest Episcopus non obstante iuramento de non infundendo & inconstuendo Papa antequam feudum ad Ecclesiam revertetur novo vailllo concedere. Item filio, vel consanguineo illi alienatus; nec non ei, qui idem feudum jam deperditum recuperet, si facile ab Ecclesia recuperari nequeat.

Circa prohibitio de infundendo civitatis, & locis. S. R. E. vide Confit. S. Pii V. Admonet: Gregor. XIII. Inter cetera, Sixti V. Quanta Inse. IX. Qua ab hac, & Clem. VIII. Romani.

DE PIGNORIBUS, ET ALIIS CAUTIONIBUS.

TITULUS XXI. continens VIII. Capitula.

Cap. I. Nullus. (13) Res Ecclesie pignorari non debent, nisi ex necessitate, & rationabilis causa.

Consule cap. Ambitiose de reb. Ecc. non alien, in Extr. com.

Cap. II. Lator. (14) Liber homo non potest pignorari.

Cap. III. Ex præsumpt. (15) Si Rector Ecclesie profecto proprio rem Ecclesie obligavit, cogitum ejus hares tem redimere, & Ecclesie restituere.

Cap. IV. Ille. (16) Si usurarius emit rem eo pacto, quod post tempus restituar eam venditor, recipiendo aliquid ultra formum, fructibus tamen in eis computatis judicatur contractus funerarius.

Cap. V. Ex litteris. (17) Muller agit pro dote contra quemlibet detinente bona mariti.

Cap. VI. Cum contra. (18) Si creditor, vel is, qui ab

(1) Ex Com. Boissier, vel Melden-juxta Gonzal.

(2) Ex Com. apud Silvianum.

(3) Ex eadem.

(4) Usk. VII. (5) Clem. III.

(6) Insc. III. Senac. Archip.

(7) Idem Archip. & Trop. S. And. & Scholast. S. Petri Colon.

(8) Greg. IX.

(9) Bona. VIII. Bitter. Ep.

(10) Clem. V. in Conc. Viterb.

(11) Insc. III. Maurit. Epif.

(12) Idem Archip. Mediol. S. R. E. Card.

(13) Ex Com. Boissier. (14) D. Greg. Fastino defens.

(15) Alex. III. Exsc. Epif.

(16) Insc. III. Galand. Sud. & B. Vitali Canon. Tifan.

(17) Insc. Epif. Aquila.

(18) Idem R. de Mont. fact.

eo causa habet, tot fructus percepit ex pignore, quod satisfactum est fortis, debet pignus restituvi debitorum.

Cap. VII. Significans. (19) Si is, qui sub pacto legis commissoria pignoravit rem suam, & juravit non contravenire, iuste impeditus intra diem statutum non debet demittit, post diem redimere poterit.

Cap. VIII. Cum confit. (20) Usufructarius caverit, quod fructus rebus immobilibus, salva ipsarum substantia, & pecuniam, & affirmacionem mobilium, quæ consumatur uero, finito usufructu restituet.

DE FIDEI JUSSORIBUS.

TITULUS XXII. continens V. Capitula.

Cap. I. Clericus. (21) Clericus fidei-jussoribus inserviens, deponitur.

Haec prohibitus locum habet, si frequenter, ac negotiacionis causa fidei-jussoribus: fidei-jussoribus tamen tenet, ut ex cap. seq.

Cap. II. Per son. (22) Compellitur Clericus servare fidei-jussoribus indebet, per assignationem redditum suorum.

Cap. III. Confutatio. (23) Per distinctionem canonican compellitus debitor a fidei-jussoribus ab solvere fidei-jussorem, qui a creditoribus molestatur.

Cap. IV. Quod quindecim. (24) Si sine licencia Prelati, & majoris partis capituli religiosus fidei-jussoribus, vel multum accepterit, non tenetur Ecclesia; & ipse recipiens puniri, nisi mecum sit verum in utilitatem Ecclesie.

Cap. V. Cum pro. (25) Fidei-jussor agit contra debitorum, antequam solvit, ut a fidei-jussor liberetur. 1. si debitorum ratioria donatur, 2. si coepit dispergere bona sua. 3. si fidei-jussor super hoc condemnatus fuerit.

DE SOLUTIONIBUS.

TITULUS XXIII. continens IV. Capitula.

Cap. I. Ad hoc. (26) Successor in beneficio tenet solvere debita prædecessoris pro necessitate Ecclesie contracta.

Cap. II. Si querundam. (27) Si Prelatus obligat Ecclesiam pro alienis debitis est suspensus ipso facto ab administratione spiritualium, & temporalium; & Ecclesia non tenet.

Hoc suspensus non est ab officio ordinis, sed iurisdictionis, & beneficii: neque est reservata, neque comprehendit Episcopum cap. Quia periculum de sentent. ex tom. 6.

Et vide nota supra in art. Expofuit 4. de dilatione.

Cap. III. Odoardus. (28) Si Clericus non habeat, unde satisfacti suis creditoribus, non debet excommunicari, nec alteri molestat; & praefatis tamen cautionem falem juratoriam de solvendo, cum venerit ad pinguorem fortunam.

Beneficiis hujus cap. & cap. Pervenient: ex Confite. Pii V. Cupientes 1. Nov. 1561, in Urbe non suffragatur debitoribus etiam clericis, nisi gestis biremis viride; tasa ferme statuerat etiam Paulus IV. ut referatur in causa Confite. Pii V., sed neura feratur in præz. saltem quadam clericis. Vide additiones meas lib. 1. sit. 19. pos. num. 2. & nota in summarii sit. 8. de dilatione cap. Expofuit 4.

Cap. IV. Si qui. (29) Conquerens se indebito solvisse, hoc probare debet; nisi adversarius negans solutio nem fibi factam deinde convincatur.

DE DONATIONIBUS.

TITULUS XXIV. continens X. Capitula.

Cap. I. Prudentes. (30) Prominentes aliquid donare, tanquam debitum dare tenentur.

Cap. II. Fraternitas. (31) Non valet donatio facta a Prelato, inconfutabile capitulo, & in damnum Ecclesie.

Cap. III. Ceterum. (32) Prelatus Ecclesie non potest eius res donare, nisi modica sint, & adhuc confutando.

Cap. IV. Confirmationibus. (33) Ecclesia non vacans in beneficium concedi nequit, sed in proprietatem sic; de auctoritate tamen Episcopi, & sine præjudicio Prelati.

Ex Com. Boissier, vel Melden-juxta Gonzal.

Ex Com. apud Silvianum.

Ex eadem.

Ex Usk. VII. (5) Clem. III.

Ex Insc. III. Senac. Archip.

(7) Idem Archip. & Trop. S. And. & Scholast. S. Petri Colon.

(8) Greg. IX.

(9) Bona. VIII. Bitter. Ep.

(10) Clem. V. in Conc. Viterb.

(11) Insc. III. Maurit. Epif.

(12) Idem Archip. Mediol. S. R. E. Card.

(13) Ex Com. Boissier. (14) D. Greg. Fastino defens.

(15) Alex. III. Exsc. Epif.

(16) Insc. III. Galand. Sud. & B. Vitali Canon. Tifan.

(17) Insc. Epif. Aquila.

(18) Idem R. de Mont. fact.

Lib. III. Tit. XXIV. De Donationibus, & Tit. XXV. & XXVI. 129

Hodie ex Trid. s. 24. cap. 13. & 15. lita unio sive ne quis sine auctoritate Pope. Confite etiam iessi. 7. cap. 6. & 7. s. 14. cap. 9. de reform. & Gonzal. hoc cap.

Cap. V. Per eas. (1) Non obslane juramento de non intendendo de novo, Prelatus integrare potest feudum, si apparet vasallum in mentira fuisse deceptum.

Cap. VI. Cum alicui. (2) In donationibus plenaria fit interpretatio; & ob hoc clausula onerosa potest multis donations apposita, proximum donationem tantum recipit.

Cap. VII. Fæderales. (3) Si Episcopus in Ecclesia, quæ de contentu capituli pro loco concepit, percipiebat certos provenitus, illos donatio videtur: alioquin omnes provenitus præter cathedralicem, edictum pro loco. Et si Episcopus concepit de contentu patroni, intelligitur patrum donatio, ius patronatus.

Cap. VIII. Inter. (4) Tractat de quadam donatione facta ab Hospitaliis.

Cap. IX. Apostolice. (5) Statuis quatinus donatione, quæ potest facere Episcopus de fructibus sua Ecclesia tam pro conferringa aliqua Ecclesia, quam pro iam conferranda.

Cap. X. Cum off. (6) Valer testamentum, quod parvulus facit coram parochio, & duobus testibus: nec valet contraria confundere.

An conditum in Urbe, & ejus diffidua justitia hoc cap. n. 157. & seqq.

Cap. XI. Relatum s. (7) Valer ultima voluntas ad plias causas coram duobus testibus.

Cap. XII. Relatum s. (8) De propriis potest testari Clericos: in acquisitis per Ecclesiam, etiam sine motib; incedit Ecclesia, vel successor: potest tamen aliqua servitoribus, vel pauperibus elargiri: si autem defunctus haberet plures Ecclesias, vel beneficia, fieri &que dirilio inter illas.

beneficiis incerte, & Cœsura Urbi Roma in ea, & ejus diffidula testari de bonis Ecclesie, etiam ad causas profanas in Confite. Iuli III. Cypri. Idus Martii 1549, confirmata pro eisdem Urbe, & ejus diffidula ad decem milia in a. Paulo V. Confite. In eminenti 18. April. 1606, vi cuius Confite. & alterius Confite. Alex. VI. Decess, si decadunt testari, testarius heret.

In silenti bonis aliorum decedentium sine testamento, aut sine facultate testandi (succedit non Ecclesia, neque successor beneficii, ut in hac decreto sed Camera Anib; ubi vixit sus spoliis ex Confite. Pauli III. Romani, etiam si testarentur ad plias causas ex Confite. Pil. IV. In Supremo: sic & in bonis Regularium organorum, & monitione extra clausura, acquisitis eam extra eadem clausura, nisi habentes facultatem testandi ex Confite. Greg. XIII. Officii nostri: & Pandi IV. Postquam.

Excepimus Cardinales ubiquecdecedant, ac Curiales, & Prelati ex Confite. Pil. IV. Decess: Item Curialis ex Confite. Greg. XV. Romanus: ac tandem beneficiis, quorum beneficium non excedit fructus duos annos ari trigesima de camera ex Confite. S. Pil. V. Romanus. Quod pluralitatem beneficiorum vide Trid. s. 24.

Cap. XIII. Cum sibi. (24) Tenet testamentum, si quis extremam voluntatem suam alterius dispositioni committit.

Cap. XIV. Officii. (25) De relictis Ecclesie petit Episcopus partem suam; licet aliquid huc ei a testatore legatum, nisi ex conditione legatum hic sit, ut hoc contentus esset, & ipse acceptaverit. Quod tamen eo eam non tenet, quo fuerit in eisdem fraudem relatum.

Cap. XV. Requiescit. (26) Relictum Episcopo contemplatione personæ non dividitur cum Ecclesia cathedrali: focus si contemplatione Ecclesia; huc nihil relinquatur Ecclesia, five aliquid, five conjunctum, five separatum. Sin autem ioli Ecclesia est factum relictum, Episcopus habebit portionem canonican. Præsumit autem relictum contemplatione Ecclesia factum, quando sit ab extraneo habente administrationem: focus si sit ab administratione non habente. Cum Ecclesiis vero inferioribus, Episcopus non dividit fibi relictum: quia non est sibi tanta communio cum Ecclesiis inferioribus, sicut cum cathedrali.

Circa portionem canonicanam vide Additiones meas lib. 1. sit. 21. pos. n. 15.

Cap. XVI. Raynaldus. (27) In bonis parvis, matris, & avia habet quis debitam partem iure naturæ, in qua gravari nequit; & filius rogatus de restituenda hereditate sub conditione, detrahit debitam iure naturæ, & trebellianam, in qua computantur fructus pot. litis contilectionem percepti.

Cap. XVII.

(1) Insc. III. Petri Epif. Fioren.

(2) Idem R. Cruberg, & G. Biburg. Albin. & J. Reit. Eccil. de Bribus.

(3) Idem R. Helfer.

(4) Idem Prudent. & Fejus, & Archip. Tifif.

(5) Idem Epif. S. And.

(6) Greg. IX.

(7) Ex Com. Astur.

(8) Ex eodem vel ex Consilio Agathenæ iuxta Gonzal.

(9) Ex Epif. Tif. Taf. vel ex Conc. Carthag. temp. Siric.

Pax iuxta Gonzal.

(10) Ex Com. Rhen.

(11) Ex Com. Tolos. II. Gau.

(12) Greg. IX. Ante campan. Sud.

(13) Idem Astur.

(14) Lat. Pap. Ep. Celer.

(15) Idem Taf. Ep. Celer.

(16) Idem Taf. Ep. Nig.

(17) Idem Epif. Tifif.

(18) Idem Epif. Tifif.

(19) Idem Epif. Tifif.

(20) Remigij & S. Ennijo. Pars 1.